

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF CLINICAL PHARMACOLOGY
AND CLINICAL PHARMACY)**

Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю

28 жовтня 2025 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2025

ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ: ФАРМАКОНАГЛЯД В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ. ПІДСУМКИ 9 МІСЯЦІВ 2025 РОКУ

Крайдашенко О.В., Косогор Ю.А., Каптур Л.М.

Запорізьке регіональне відділення ДЗ «Державний експертний центр

МОЗ України», м.Запоріжжя, Україна

krayd@ukr.net

Вступ: Фармакотерапія може супроводжуватися виникненням побічних реакцій лікарських засобів (далі – ПРЛЗ), які обумовлені їх фармакологічними властивостями або специфічною реакцією організму на введення медикаменту.

Мета роботи: Аналіз випадків побічних реакцій лікарських засобів в Запорізькому регіоні при їх медичному застосуванні за перші 9 місяців 2025 р.

Матеріали та методи: Вивчення спонтанних повідомлень про випадки ПРЛЗ, які надійшли до регіонального відділення ДЗ «Державний експертний центр МОЗ України» за 9 місяців 2025р.

Результати: До Запорізького регіонального відділення за 9 місяців 2025 р. надійшло 790 повідомлень про ПРЛЗ. Аналіз результатів їх моніторингу показує, що найбільша кількість (44,5%) спостерігалася при призначенні антибактеріальних препаратів (АБ), що можна пояснити частотою їх застосування, в тому числі без обґрунтованих на те показань. Серед ПР АБ на 1-му місці за частотою (33,8%) були порушення з боку шлунково-кишкового тракту: нудота, блювання, діарея, анорексія, біль у животі тощо. На 2-му місці - алергічні прояви (28,4%): ангіоневротичний набряк, а також шкірні прояви алергії (папульозна або плямисто-еритематозна висипка, кропив'янка).

Серед інших груп ліків ПР розподілилися таким чином: 18,8% – засоби для лікування серцево-судинних хвороб, 11,6% – анальгетики та нестероїдні протизапальні препарати, 5,3% ЛЗ для лікування хвороб дихальної системи, від 1 до 3% - для лікування травної системи, цукрового діабету, вітамінні, нейротропічні ЛЗ, місцеві анестетики, інші препарати. Серед цих груп ЛЗ ПР стосувалися перш за все органів шлунково-кишкового тракту (27,5%): нудота, блювання, діарея, біль в епігастрії тощо. Значну частку становили алергічні реакції – 22,8% (із них у 63,2% випадків – шкірні прояви у вигляді висипки різного типу, свербіж). Нейро-психічні розлади - 17,6%: шум, дзвін у вухах та зниження слуху, запаморочення, порушення сну, настрою, депресія, відчуття тривоги. Порушення з боку дихальної системи (дискомфорт у грудній клітці, задишка, кашель) виявлені у 7,6% випадків, порушення з боку печінки – 7,5%, набряки нижніх кінцівок – 4,2%, зміни в місці введення - 6,0% та ін.

Висновки: Серед частих причин виникнення ПРЛЗ слід зазначити такі: ігнорування лікарями та фармацевтами даних лікарського та алергологічного анамнезу; положень, викладених в інструкції для медичного застосування препаратів; недостатня ознайомленість про численні синоніми торгових найменувань генеричних препаратів, що містять однакову діючу речовину.

РОЗДІЛ 4. БЕЗПЕКА ФАРМАКОТЕРАПІЇ ТА СИСТЕМА ФАРМАКОНАГЛЯДУ	99
Бутко Я. О., Верховодова Ю.В., Міщенко О.Я. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОНАГЛЯДУ В УКРАЇНІ	100
Ішкова Є.В. ОБГРУНТУВАННЯ ПОТРЕБИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ НОВОЇ ПРОФЕСІЇ «ПРОФЕСІОНАЛ З ФАРМАКОНАГЛЯДУ» ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЇХ НАВЧАННЯ	102
Дяченко О.І., Зайченко Г.В. НЕДОЛІКИ, ПОЗИТИВНІ МОМЕНТИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО НАВЧАННЯ ФАРМАКОНАГЛЯДУ НА ПЕРЕД- ТА ПОСТДИПЛОМНОМУ РІВНЯХ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	104
Бутко Я.О., Дроговоз С.М., Меленченко Н.О., Хмелевський М.О. МОНІТОРИНГ БЕЗПЕКИ ПРОВЕДЕННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОЇ ТЕРАПІЇ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	106
Паламар А. О., Чуєш М. А. МОНІТОРИНГ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ НА АНТИБІОТИКИ В УКРАЇНІ У 2023 РОЦІ.....	107
Ткачова О.В., Міщенко О.Я., Бутко Я.О. МОНІТОРИНГ ЧАСТОТИ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ НА АНТИБАКТЕРІАЛЬНІ ЗАСОБИ ПРОТЯГОМ 2024 РОКУ ЗА ДАНИМИ ЩОРІЧНОГО ЗВІТУ ДЕЦ МОЗ УКРАЇНИ.....	108
Крайдашенко О.В., Косогор Ю.А., Каптур Л.М. ПОБІЧНІ РЕАКЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ: ФАРМАКОНАГЛЯД В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ. ПІДСУМКИ 9 МІСЯЦІВ 2025 РОКУ	110
Подольський І.М. НЕВИДИМІ КОНФЛІКТИ: КЛІНІЧНО ЗНАЧУЩІ ЦИТОХРОМ-Р450- ТА ТРАНСПОРТЕР-ОПОСЕРЕДКОВАНІ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	111
Яцкова Г.Ю. ФАРМАЦЕВТИЧНА ПРОФІЛАКТИКА ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МУКОЛІТИКІВ	112